

De gemeenteraad heeft vorige maand de ontwerp Programmabegroting 2023-2026 van het college ontvangen. Het is de eerste begroting van dit nieuwe college. Op deze pagina's leest u meer over hun standpunten. En geven de raadsfracties een voorproefje van hun politieke beschouwingen.

Traditiegetrouw buigt de gemeenteraad zich begin november over de financiële plannen van het college.

In de vergadering van de commissie Algemeen, afgelopen donderdag, hebben de elf raadsfracties hun standpunten over de Programma-begroting 2023-2026 met elkaar gedeeld. Het begrotingsdebat wordt op donderdag 10 november voortgezet in de raadsvergadering. Deze vergadering begint al om 18.00 uur met de algemene beschouwingen.

Diezelfde avond gaan de fracties

met elkaar in debat over de Programmabegroting. Partijen kunnen via moties, amendementen en richtinggevende uitspraken proberen het beleid bij te sturen.

Wat vinden de leden van het college van b&w en de fractievoorzitters van de raadspartijen van de Programmabegroting? Op deze pagina's vast een voorproefje.

[U kunt de vergadering live volgen via de webcast. Kijk voor meer informatie op \[www.delft.nl/gemeenteraad\]\(http://www.delft.nl/gemeenteraad\). De Programmabegroting vindt u op \[www.delft.nl/begroting\]\(http://www.delft.nl/begroting\).](#)

Marja van Bijsterveldt, burgemeester

'In Delft doen we het samen'

"Fijn dat er in deze Programma-begroting meer ruimte voor investeren is dan afgelopen jaren. De belangrijkste reden is dat het Rijk meer geld uittrekt voor de taken die wij als gemeente moeten uitvoeren. Het is echter onzeker of dit ook na 2026 zo zal zijn. Maar een structurele hogere bijdrage van het Rijk aan gemeenten is bittere noodzaak. Zeker ook omdat naast Delftenaren ook veel mensen in de regio een beroep doen op onze diensten. Daarvoor blijven we ons inzetten."

"De komende jaren maakt Delft een inhaalslag als het gaat om investeren in de stad. We zetten ook nu in op een stad waarin Delftenaren veilig zijn en zich ook veilig voelen. Met de steun van de gemeenteraad gaan we stevig investeren in de strijd tegen ondermijning. Dit doen we onder meer door het vergroten van weerbaarheid en betrokkenheid van ondernemers en bewoners. Bijvoorbeeld met duidelijke informatie over risicofactoren en hoe je het beste met verdachte situaties kunt omgaan. We blijven ons ook onverminderd inzetten voor een doeltreffende aanpak van jeugdcriminaliteit. Onder meer

door samen met het Rijk extra te investeren in de wijken en buurten in Delft West."

"Misschien wel de belangrijkste voorwaarde voor een Delft waarin het fijn wonen en werken is, is verbondenheid. Delft is geen samenraapsel van mensen, maar vormt op heel veel plekken een gemeenschap. Ik ervaar dagelijks hoe Delftenaren naar elkaar omzien en bereid zijn een extra stap te zetten voor anderen. En ook hoe partners in de stad – bewoners, ondernemers, organisaties, gemeente – samen tot mooie resultaten komen. Ook dat blijven we in deze begroting van harte ondersteunen!"

Maaïke Zwart, wethouder duurzaamheid, werk & inkomen, economie

'Flinke stappen naar duurzamere stad'

"De gemeente zet met deze begroting flinke stappen op weg naar een duurzamer Delft. Daarbij gaat het aan de ene kant over snelle, concrete maatregelen. Zoals collectieve inkoop van zonnepanelen en isolatiemateriaal. Ook komen er zogeheten energiefixers, die direct bij mensen thuis energiebesparende maatregelen kunnen aanbrengen. Voor de langere termijn werkt de gemeente, samen met de woningcorporaties en andere partners in de stad, onder meer aan een lokaal isolatieplan. Ook gaan we verder met een toekomstbestendig open warmtenet in de wijken Voorhof en Buitenhof. Met bewoners van de Multatulibuurt spreken we in uitvoeringsplannen af hoe zij aardgasvrij kunnen worden."

"Het is van belang dat we grondstoffen – bouwmaterialen, apparaten en dergelijke – niet telkens opnieuw maken, maar opwaarderen en hergebruiken. Zodat alle afval straks geen afval meer is, maar waardevolle grondstof. De visie voor een circulaire economie in Delft ligt er. Nu maken we samen met de stad een uitvoeringsplan en gaan we echt aan de slag."

"Voor een bloeiende economie is het belangrijk dat bestaande bedrijven binnen Delft kunnen doorgroeien en dat ook nieuwe bedrijven hier een plek vinden. We gaan het aanbod van betaalbare en passende bedrijfsruimte dan ook uitbreiden. Bijvoorbeeld in Schieoevers, maar ook in andere wijken. Het grote belang van groen houden we daarbij

goed in het oog. De evenementensector heeft zwaar geleden onder de coronacrisis. In deze begroting reserveren we daar een eenmalig bedrag voor, zodat we bijzondere evenementen voor de stad kunnen behouden en kunnen versterken. Evenementen laten de stad bruisen. Ze geven kleur aan Delft."

Karin Schrederhof, wethouder wonen, zorg, onderwijs en sport

'Meer ons gezicht laten zien in de wijken'

"In deze begroting hebben we meer financiële ruimte dan de afgelopen jaren. We kunnen bijvoorbeeld meer doen voor bewoners in de meest kwetsbare wijken in Delft West: Voorhof, Buitenhof en Tanthof West.

Daar laten we vaker ons gezicht zien, want voor veel bewoners is de gemeente ver weg. We zoeken daarvoor natuurlijke ontmoetingspunten. Denk aan het buurthuis of de school, plekken waar veel mensen komen. Bewoners met vragen kunnen we dan verder op weg helpen."

"Verder willen we dat ieder kind in Delft de kans krijgt om op zijn of haar niveau de juiste school en opleiding af te ronden, ongeacht waar de wieg heeft gestaan. Schoolpleinen kunnen we beter benutten. Daarmee bedoel ik dat na schooltijd zo'n plein ook kan worden gebruikt om kinderen in aanraking te laten komen met bijvoorbeeld sport, cultuur of techniek. Zo ontdekken

ze waar ze goed in zijn en waar hun interesses liggen."

"We blijven inzetten op gezondheidspreventie, want dat doen we in Nederland nog veel te weinig. Door preventie kunnen we ervoor zorgen dat we met zijn allen gezonder leven, bijvoorbeeld door meer te bewegen of te sporten. Anders wordt de zorg straks onbetaalbaar. En er blijft druk op de woningmarkt. Daarom blijven we inzetten op het bijbouwen van met name betaalbare woningen."

"Ik ben er trots op dat we met deze begroting met elkaar de stad gaan maken. Het is niet meer 'u vraagt, wij draaien'. Wie een goed idee heeft, kan bij ons aankloppen. Dan gaan we samen aan de slag."

‘Concreet aan de slag voor meer groen in de stad’

“Met deze begroting kunnen we nu concreet stappen gaan zetten om de stad verder te vergroenen. Daar ben ik trots op. In deze begroting is hiervoor € 300.000 extra opgenomen. Vergroenen is goed voor Delft. Meer groen zorgt voor verkoeling tijdens warme zomers en bij zware regenbui kunnen we het regenwater beter opvangen. En het is goed voor de biodiversiteit. We willen ook meer schaduwrijke plekken in de stad realiseren waar inwoners en bezoekers graag wandelen of verblijven.”

“We gaan het komende half jaar kijken waar in de openbare ruimte meer groen kan komen. Als eerste denk ik dan bijvoorbeeld aan de Gasthuisplaats in de binnenstad.

In Voorhof, Buitenhof en Tanthof hebben we het project ‘Van gevel tot gevel’. De gemeente gaat in die wijken de komende jaren de riolering vervangen en pakt tegelijk de openbare ruimte aan. Bewoners die dat willen, krijgen een geveltuin. De planten krijgen ze er gratis bij.”

“In deze begroting is ook meer geld beschikbaar voor cultuur. Er is € 500.000 voor gereserveerd. We vinden het belangrijk dat nog meer Delftenaren mee gaan doen met cultuur. Niet alleen door het bezoeken van festivals en evenementen in de stad. We willen ook meer doen aan cultuur in de wijken. En we willen meer cultuureducatie op scholen en bij de buitenschoolse opvang.”

“Deze begroting zorgt er ook voor dat alle mooie Delftse culturele initiatieven door kunnen blijven gaan. Delft is en blijft daardoor een bruisende stad. Daar gaan alle inwoners iets van merken.”

Martina Huijsmans, wethouder financiën, ruimtelijke ordening, mobiliteit

‘Ruimte eerlijk verdelen’

“We hebben onze financiën in elk geval tot en met 2026 op orde. Dat komt mede door de geldstromen van de rijksoverheid. Het coalitie-akkoord hebben we voor 2023 verwerkt in de begroting. De komende jaren is er rust in de begroting

– maar niet in wat er aan opgaven op ons af komt. We kunnen onze plannen uitvoeren én een buffer opbouwen om te investeren in de toekomst.”

“Bij grote gebiedsontwikkelingen gaat het niet alleen om wonen, of om het toevoegen van economische of maatschappelijke functies. Het gaat om én wonen én werken én verblijven én recreëren. Dat vraagt om een verantwoorde aanpak. We bouwen de komende tijd veel woningen en voegen arbeidsplaatsen toe. Maar we willen ook dat Delft een leefbare, gezonde stad is. Met ruimte om elkaar te ontmoeten en voor groen en maatschappelijke functies. Dat vraagt om een eerlijke verdeling van de ruimte.”

“We kiezen daarom voor vormen van mobiliteit die duurzaam zijn en weinig ruimte vragen. Daarom zetten we in op lopen en fietsen en duurzame alternatieven voor de auto. De auto krijgt minder ruimte op straat. Om de verkeersveiligheid te vergroten, richten we straten in als 30km-zone. De Hugo de Grootstraat, de Oostsingel en het Westplantsoen worden fietsstraten. Als automobilist ben je daar te gast. Ook in de regio verbeteren we de fietsverbindingen met omliggende gemeenten.”

“Voor Delftenaren is het belangrijk dat we ook onze dienstverlening op orde hebben en houden. Ook voor wie de gemeente minder makkelijk vindt. Want wij zijn er voor iedere Delftenaar.”

Joëlle Gooijer, wethouder jeugd, ouderen en armoedebestrijding

‘Wie hulp nodig heeft, krijgt hulp’

“Er gaat veel geld naar de jeugdhulp en de Wmo. Daarmee willen we iedereen die dat nodig heeft de juiste hulp bieden. We maken werk van preventie en het versterken van de samenleving in de zorg voor elkaar. De kosten voor de jeugdzorg lijken gelukkig af te vlakken. Soms is er zware zorg nodig, zoals jeugdbescherming. Maar uit onderzoeken weten we dat veel kinderen dan niet goed geholpen worden. Daar gaan we mee aan de slag.”

“Delft heeft veel jongeren én veel ouderen. Hoe kunnen we binnen het budget blijven, én ouderen in staat stellen waardig oud te worden? Ouderen die elkaar willen ontmoeten, zijn nu zonder indicatie welkom in ontmoetingscentra,

dat scheelt geld. En we stimuleren nieuwe woonvormen tussen thuiswonen en wonen met zorg. Mensen zijn daar minder eenzaam en de zorgvraag neemt af.”

“We moeten over onze grenzen heen durven kijken. Daarom werken we samen aan een regionaal programma voor ouderenzorg, met andere gemeentes en zorgaanbieders. Initiatieven uit de samenleving zoals Thuisgekookt.nl, zijn ook welkom.”

“Armoede lijkt erfelijk – maar is het niet! Met gerichte maatregelen willen we zorgen dat kinderen mee kunnen doen in Delft. Ongeacht het inkomen van hun ouders. Zodat ze met een gevulde maag op school

zitten. En op een rustige plek en met de nodige begeleiding hun huiswerk kunnen maken. Daarvoor hebben we voor volgend jaar ruim € 400.000 gereserveerd. We doen wat we kunnen om kansengelijkheid tegen te gaan.”

Ida de Boer, STIP

‘Duurzaamheid op één’

“Het afgelopen jaar is er veel gebeurd in Delft. De stad van historie en techniek gaat van crisis naar crisis. Dit vraagt veel

van onze inwoners en ondernemers. STIP is dan ook blij dat we de mensen met de laagste inkomens op korte termijn iets kunnen compenseren voor de stijgende energiekosten. Meer mensen kunnen nu aanspraak maken op energietoeslag om hun stijgende energierekening te kunnen onderdrukken. We moeten daarnaast ook kijken hoe we aan de voorkant zorgen voor minder hoge kosten door te gaan isoleren.”

“De komende begroting wil STIP zich voor meerdere dingen hard maken. Als eerste willen we actie op isolatie. Vanuit het coalitieakkoord wordt er een isolatieplan opgesteld. STIP wil kijken hoe we dit zo breed mogelijk kunnen trekken, zodat de woningen met de slechtst geïsoleerde huizen als eerste aan de beurt komen. Bij deze begroting is er ook meer geld vrijgekomen voor cultuur en evenementen. Cultuur en evenementen verbinden mensen met elkaar: jong en oud, zowel in de wijken als in de binnenstad. Na een jarenlang tekort aan middelen in de culturele sector en de corona crises is er meermaals door de cultuursector aan de bel getrokken. Dus we zijn blij dat hier ruimte voor komt. Ons doel voor de aankomende tijd op het gebied van cultuur: dit structureel geregeld krijgen en meer geld beschikbaar voor pop.”

“De komende jaren zal STIP zich blijven inzetten voor Delft met duurzaamheid op 1, genoeg betaalbare woningen, economische kracht en een bruisend leven!”

Sivan Maruf, D66

‘Inflatie vraagt om investeringen’

“Nederland zit in een economische storm met hoge inflatie. Onze inwoners moeten erop kunnen rekenen dat de Delftse

bewoners, bedrijven en verenigingen niet door het ijs zakken. Dat vraagt om investeringen in de stad. Minister Kaag kondigde verschillende maatregelen aan: een prijsplafond om de energierekening van huishoudens te verlagen en een energietoeslag van € 1.300 voor de meest kwetsbare huishoudens. D66 Delft heeft daar bovenop, samen met andere partijen, voorgesteld nog meer Delftse huishoudens te helpen met een energietoeslag van € 500. Dit gaat ook om huishoudens die iets boven de door het Rijk gestelde bijstandsnorm zitten. Daarnaast willen wij voorstellen doen voor ontbijt en schoolfruit op basis-

scholen. Daarmee willen we honger in klassen tegengaan.”

“De boodschap van D66 Delft bij de gemeenteraadsverkiezingen was dat we de stad willen klaarstomen voor de toekomst. Bij de aankomende begrotingsbehandeling willen we deze belofte waarmaken. Wij willen meer investeringen in duurzame energie, meer groen in de wijken, veiligere straten en het cultuur- en verenigingsleven versterken. Ook zoeken wij naar mogelijkheden om de stijging van woonlasten voor Delftenaren te dempen. De komende jaren gaan we flink investeren in de wijken. Beginnend in Tanthof, Voorhof en Buitenhof.”

“De verschrikkelijke oorlog die Rusland voert, raakt ons allemaal. We merken dat we veel te afhankelijk zijn van gas. Dat is niet meer van deze tijd. We moeten in rap tempo Delftse woningen en bedrijfsruimten isoleren, aansluiten op duurzame energiebronnen en het makkelijker maken voor huishoudens en bedrijven om zonnepanelen te installeren.”

Rinske Wessels, GroenLinks

‘Voor een sociaal en groen Delft’

“We leven in een onrustige en onzekere tijd. Het is een uitdaging om in deze omstandigheden de juiste beslissingen te nemen, waarmee we de problemen van de stad en de inwoners willen oplossen. De begroting voor de komende jaren laat zien dat de gemeente haar zaken op orde heeft. Maar we blijven kwetsbaar, zowel wat betreft geld als ook personeel. We hebben veel waardering voor de ambtenaren en alle organisaties die uitvoering of via subsidies aan de gemeente Delft zijn verbonden. De creativiteit, betrokkenheid en bevlogenheid waarmee zij onze stad draaiende houden, is geweldig. Samen zullen we de aankomende jaren verder aan de stad blijven werken, zodat deze voor iedereen leefbaar blijft, werkbaar en een plek waar we veel plezier hebben, samen.”

“GroenLinks blijft aandacht vragen voor armoede, zeker nu mensen extra hard geraakt worden door de prijsstijgingen. We houden rekening met de mensen die het in deze samenleving niet gemakkelijk hebben. Woningen moeten betaalbaar en beschikbaar zijn, juist ook voor kwetsbare mensen. GroenLinks wil dat de overgang naar duurzame energie (energietransitie) voor iedereen betaalbaar is. We stimuleren het isoleren van woningen, zodat we minder hoeven te stoken en we willen de kosten van energie laag houden.”

“We willen graag samen met ondernemers de innovatieve kracht van onze stad verder benutten. Het levert banen op voor praktisch en theoretisch geschoolden en het kan een bijdrage leveren aan de uitdagingen waar Delft voor staat. Uiteraard wil GroenLinks meer natuur in en om de stad met meer verschillende soorten planten.”

‘Investeren in álle wijken’

“Delft behoort al langere tijd tot de top 3 van duurste gemeenten. Wonen in Delft moet betaalbaar blijven voor de lage en middeninkomens en niet alleen voor de mensen met de diepste zakken. Voorrang moet gegeven worden aan voldoende woningen voor starters en doorstromers moeten echt kunnen doorstromen. Ook nu stijgt de OZB in 2023. Wat vooral belangrijk is, is dat dit college op onze euro’s moet passen en prioriteiten moet stellen waar geld aan uitgegeven kan worden. Een voorbeeld is een recent onderzoek naar het slavernijverleden in Delft. Veel Delftenaren zitten hier echt niet op te wachten. Onze inwoners hebben wel wat anders aan hun hoofd, zoals de torenhoge inflatie en de verhoogde energieprijzen. Er moet stevig ingezet worden in de wijken. Wat Hart voor Delft betreft in alle wijken. Niet weer elke keer dezelfde wijken en ook nog zonder het gewenste resultaat.”

“Dit college is het contact met de burger verloren. Daarom wil Hart voor Delft de komende jaren stevige inzet op burgerparticipatie. Wat werkgelegenheid betreft, wil Hart voor Delft dat er nog meer met bedrijfsleven en onderwijs wordt samengewerkt, zodat we jongeren een deugdelijke opleiding met werk kunnen bieden. Hart voor Delft vindt ook dat er een grondige evaluatie van het welzijnswerk moet plaatsvinden. Wij vinden dat de manier waarop dit nu gebeurt niet het gewenste resultaat heeft. Als laatste willen wij dat de gemeente onderzoek doet naar de bestrijding van blauwalg. De gemeente Vlietlanden is een voorbeeld; zij hebben met succes de blauwalg bestreden met een luchtmenginstallatie, ook wel bellenscherm genoemd.”

Dimitri van Rijn, VVD

‘De Delftenaar centraal’

“De afgelopen jaren zijn, met de VVD in het college, belangrijke stappen gezet op het gebied van mobiliteit, energie, economie, wonen en zorg, om het wonen en leven in Delft nog fijner, veiliger en prettiger te maken. Het nieuwe college, zonder VVD, wil zich nu vooral focussen op de uitvoering van het uitstekende beleid van het vorige college. Ook als oppositiepartij blijven wij een constructieve bijdrage leveren aan een sterker, beter en mooier Delft. Wij hebben daarom samen met de andere oppositiepartijen concrete ideeën voor Delft vertaald in een vijf-punten-plan. Met dit plan hebben wij de volgende speerpunten om van de begroting een stadsbrede begroting te maken.”

“Eén: een financieel degelijk en betaalbaar Delft. Steeds meer Delftenaren maken zich zorgen of ze hun rekeningen nog wel kunnen betalen. Dat vraagt om een gemeentebegroting waarin niet meer wordt uitgegeven dan dat er binnenkomt en vooral geen stijging van de woonlasten.

Twee: een energiezuinig en klimaatadaptief Delft, maar wel realistisch en betaalbaar, óók voor de kleine portemonnee. Drie: een bereikbaar Delft, met goede OV-voorzieningen, waarin autogebruik mogelijk blijft en goede doorstroming wordt gegarandeerd. Vier: veilige en veerkrachtige wijken, met zorg op maat en betaalbare woningen. Vijf: een Delft waarin iedereen die wil werken, kan werken, met banen op elk niveau. In woord spreekt de coalitie uit te staan voor verbinding, vernieuwing en nieuwe politiek. Laten we woord bij daad voegen en de begroting verrijken op basis van de goede ideeën vanuit de oppositie. Kortom, laten we de Delftenaar centraal zetten.”

Lieke van Rossum, SP

‘Meer goede en betaalbare huurwoningen’

“Steeds meer inwoners van Delft hebben moeite om de rekeningen te betalen. Terwijl de kosten stijgen, blijven onze lonen, uitkeringen en AOW al jaren achter. Boodschappen, de energierekening, tanken en de huur: het wordt allemaal duurder, waardoor steeds meer mensen in de knel komen. Dit terwijl grote bedrijven enorme winsten maken en de superrijken alleen maar rijker worden. De kosten en de belasting die mensen betalen, moeten omlaag en de grote bedrijven met veel winst en superrijken moeten hun eerlijke deel betalen.”

“De energierekening is torenhoog, terwijl energie een basisvoorziening is. Niet lang geleden verkocht de gemeente Delft de aandelen Eneco. De SP wil dat we juist weer méér te zeggen hebben over onze basisvoorzieningen, in plaats van minder. Daarom komen we bij deze begroting met een isolatieplan voor Delftse woningen. In een welvarend land als Nederland zou iedereen namelijk een fatsoenlijk en betaalbaar dak boven zijn hoofd moeten hebben. Dat is niet zo. Lang niet meer iedereen kan in onze stad terecht. De gemeente wil dertienduizend woningen bouwen in Delft, waarvan maar een klein deel sociale huurwoningen. Dat aantal moet omhoog naar minimaal een derde; een betaalbaar huis voor iedereen die dat nodig heeft. Dit maakt winstbeluste ‘studentenhôtels’ overbodig. SP stelt bij deze begroting dan ook voor om met een bouwplan voor veel meer goede en betaalbare huurwoningen te komen en de studentenhôtels uit Delft te weren.”

Leon Hombergen, PvdA

‘Gemeente moet staan voor iedereen’

“2023 wordt waarschijnlijk een moeilijk en roerig jaar voor vele Delftenaren. De PvdA wil daarom dat Delft een sterke gemeente is, die opkomt voor haar bewoners en die zorgt dat we samen door alle crisissen komen. Samen staan we

sterk. Dit is niet de begroting van ‘what’s-in-it-for-me’. De PvdA vraagt iedereen om ook naar deze begroting te kijken met de ogen van je familie, je burens, iemand van je sportclub of een schoolvriend. Voor nu en voor later. Want met een beetje tegenslag kunnen in 2023 veel inwoners in de pechzone terechtkomen. Dan moet de gemeente er staan, voor iedereen. In de begroting hebben we ook geld gereserveerd voor goed wonen en het verduurzamen van woningen. Voor een leefbare stad, voor een fijne stad in alle wijken. Dat doen we door in Delft goede plannen te maken en medewerking te zoeken van het Rijk, want op eigen houtje komen we als Delft niet ver genoeg. Die aanpak werkt, gezien de grote subsidies die Delft in 2022 al heeft gekregen.”

“We zorgen voor meer groen in de stad. En we gaan verder kijken hoe we het zwemwater in de Delftse Hout kunnen verbeteren door een beter beheer van de plas. Zo zorgen we voor afkoeling voor iedereen in de steeds warmer wordende zomers. Qua begroting zijn we uit de gevarienzone. Maar de PvdA blijft waakzaam dat we niet opnieuw de (botte) bijl moeten gaan gebruiken. We kiezen voor een begroting die ook op langere termijn een stootje kan hebben.”

Frank Visser, CDA

‘Aandacht voor gezinnen met middeninkomen’

“Het CDA heeft zorgen over gezinnen uit de middeninkomensgroep. Door de enorme inflatie en energiecrisis dreigt een deel van hen door het ijs te zakken. We willen dat de gemeente aandacht heeft voor hen en voor de positie waarin zij verkeren. Het CDA kijkt naar nieuwe inkomstenbronnen voor de gemeente. Zo willen wij de lasten voor bewoners zo eerlijk mogelijk verdelen en waar mogelijk beperken. Verder willen we media zoals Omroep Delft stimuleren, net als ondernemerschap in buurten. Ondernemerschap biedt nieuwe kansen voor mensen en stimuleert leefbaarheid en onderlinge ontmoeting.”

“Voor jongeren wil het CDA taal en lezen bevorderen via DOK. Verder willen we tegengaan dat jongeren en (jonge) gezinnen uit Delft vertrekken. Betaalbaarheid van goede woningen is daarom voor hen extra belangrijk. Ook ouderen moeten actief kunnen deelnemen aan de samenleving. Zolang er nog geen goed alternatief is voor de regiotaxi, is het terugschroeven van deze vervoersmogelijkheid niet verstandig.”

“De vele fietsen en beperkte ruimte moeten leiden tot een fietsparkeerstrategie, met daarin handhaving en een analyse of bestaande fietsenstallingen, zoals in het voormalige Piet Vonk pand, goed worden gebruikt. Als er een autoluwplus-gebied gerealiseerd wordt, is draagvlak onder omwonenden cruciaal. Net als maatwerk en oog houden voor bewoners die de auto nodig hebben om te kunnen deelnemen aan de samenleving en mantelzorgers die anderen ondersteunen. Tot slot wil het CDA dat beleid voor de natuurgebieden in en rond Delft

goed afgestemd wordt, zodat natuur gestimuleerd wordt en mensen in het groen kunnen recreëren.”

Jolanda Gaal, Onafhankelijk Delft

‘Delftenaar op één!’

“Onafhankelijk Delft wil maar één ding voor de Delftenaar en dit is de menselijke maat herinvoeren voor onze Delftenaren. Geen gewauwel maar de Delftenaar voorop, met als speerpunt: wonen en alles wat hiermee te maken heeft.”

“Onze inwoners lijden grote verliezen. Van koopkracht, met ook hoge rekeningen voor energie. Kinderen hebben schoolspullen nodig. Voor velen is dit niet meer te betalen. In Delft gaan kinderen zonder ontbijt en zelfs zonder lunch naar school, vanwege onvoldoende eten in huis. Onze zorgen gaan naar inwoners die gaan zorg mijden, omdat de eigen bijdrage niet meer te betalen is. Inwoners met bijzondere noden kloppen steeds vaker aan bij de kerk, voedselbank of andere hulpdienst. Ook merken wij dat het verschraken, met eigen bijdrage, van de mogelijkheid tot juridische hulp, voor velen een drempel is om hulp te zoeken. De schulden zullen weer oplopen. Nu geldt dit niet meer alleen voor de Delftenaren met een minimaal inkomen, maar ook de middeninkomens worden keihard geraakt.”

“In Delft kunnen veel mensen geen kant op als het om ontspanning gaat. Alles is duurder geworden en onbereikbaar voor hen, voor kinderen en de oudere jongeren. Wij maken ons zorgen over de verenigingen en ondernemers die in de moeilijkheden dreigen te komen. Mensen met een handicap horen bij onze samenleving. Laten wij hen dan ook ruim betrekken. Te vaak lopen zij tegen een muur van stilte op.” “Daarom kiest Onafhankelijk Delft voor de Delftenaar op 1 en pas op de plaats voor megalomane projecten, die ons keer op keer de kop kosten en hebben gekost.”

Bert van der Woerd, ChristenUnie

‘Woningaanbod moet duurzamer’

“Rechtdoen aan elke inwoner van Delft is met de Programma-begroting 2023-2026 dichterbij gekomen. Het geeft ruimte aan: maak gebruik van de wijsheid van de minderheid om plannen beter te maken. De gemeenteraad is eigenaar van een buffer van € 40 miljoen. Er is financiële ruimte voor verbeteringen en wensen, zoals gebiedsgerichte programma’s, bestrijding van energielasten en heroverwegen van de bezuinigingsmaatregel – bijvoorbeeld het niet verhogen van de OZB in 2025. Dit keer formuleert het college de ambitie naar 100 procent minder CO2 uitstoot goed, namelijk

inclusief de voorziene groei van 15.000 woningen van 2017 tot 2040. Niet alleen Delftenaren worden duurzamer, het woningaanbod moet dat ook worden. Hieraan wil ChristenUnie Delft toevoegen: hoe socialer het woningaanbod, hoe lager de extra CO2 uitstoot; hoe meer mensen in een woning, hoe lager de uitstoot per persoon. Delft zou vooral woningen moeten toewijzen aan lage en middeninkomensgroepen, bijvoorbeeld aan makers, leerkrachten, verzorgers, hulpverleners, woongemeenschappen. Delft loopt in de pas voor huisvesting statushouders. Echter, er is in de begroting niets te vinden voor het Delftse aandeel in opvang asielzoekers. Dat moet anders.”

“Goed is dat er een fietsparkeerstrategie komt. Jammer is dat deze strategie in de binnenstad begint. De fietsparkeerproblemen in de wijken zijn minstens zo groot. Deelmobiliteit leidt wel tot minder parkeerdruk, maar niet tot minder verkeersbewegingen. Delfts OV moet beter. Gemiste kans is een visie op de ruimte van de Prinses Beatrixlaan. De tijdelijke versmalling vanwege de aanleg van WarmtelinQ laat zien dat het er smaller kan en dat er ruimte is voor een andere ontwikkeling.”

Kyra Gremmen, Volt

‘Elke cent bewust gebruiken’

“Volt wil dat welzijn een belangrijke drijfveer wordt voor beleid. Een stad die in balans wil zijn, laat zich niet verdelen in winnaars en verliezers, maar kijkt naar het geheel en betreft iedereen bij het succes. Hoe staan we ervoor in Delft? Als we naar de begroting kijken, lijkt Delft sinds de niet-sluitende begroting van 2020 er weer goed voor te staan. Een keuze die zich vertaalde naar hogere lasten voor de inwoners. In het herstelplan werden bezuinigingen aangekondigd en Delft stond niet langer onder toezicht. Eén van de beloofde bezuinigingen werd echter direct na de verkiezingen teruggedraaid. Dus hoe staan we ervoor?”

“Als we naar de samenleving kijken lijkt de coronacrisis iets van lang geleden, terwijl de berichten van sluitende bedrijven in Delft zijn doorgestaan. Dit keer vanwege de hoge energieprijzen. Voor de zomer vroegen we al om extra aandacht voor de stijgende energiearmoede, waar we met moeite in september extra middelen voor hebben gevonden. Een groot gedeelte van de gezinnen die in aanmerking komen voor de energietoeslag, vraagt het echter niet aan. En dat is nog maar één van de vele uitdagingen waar Delft de komende jaren voor komt te staan.”

“De begroting lijkt ruim, maar de stad zelf staat op hoogspanning. Uitdagingen die we alleen met verbinding kunnen oplossen. Volt wil er daarom voor zorgen dat we elke cent bewust gebruiken, in plaats van ons te laten verleiden tot incidentele verlagingen of uitgaven en het vertrouwen herstellen door het inzetten van wijkbudgetten of burgerberaden.’